

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีการศึกษา 2541 และ 2542 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการปฏิบัติงานและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิต เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานกับผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2541 และ 2542 กลุ่มตัวอย่างเป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2541 และ 2542 จำนวน 389 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ จำนวน 3 ท่าน และหาค่าความเชื่อมั่น โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านผลการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเท่ากับ 0.96 และ 0.81 ตามลำดับ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากบัณฑิตที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศิริราช และส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์สำหรับบัณฑิตที่ปฏิบัติงานภายนอกโรงพยาบาลศิริราช วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-test) และค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r)

ผลการวิจัยพบว่า

บัณฑิตส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรระหว่าง 2.50-2.99 ร้อยละ 57.36 และสอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งโดยสอบผ่าน ครั้งที่ 1 จำนวน 8 หมวดวิชา ร้อยละ 76.86 ปฏิบัติงานอยู่ที่ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช ร้อยละ 96.66 บัณฑิตสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ศึกษาในหลักสูตรมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้มากกว่าร้อยละ 69.30

ในด้านผลการปฏิบัติงาน บัณฑิตทั้ง 2 รุ่น มีความสามารถปฏิบัติงานในระดับดีเกือบทุกด้าน กล่าวคือมีความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล ความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและความสามารถในการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับดี ส่วนเจตคติต่อวิชาชีพ พบว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2541 มีเจตคติต่อวิชาชีพในระดับดี ส่วนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2542 มีเจตคติต่อวิชาชีพในระดับดีมาก สำหรับความสามารถทางวิชาการพบว่าบัณฑิตทั้ง 2 รุ่น มีความสามารถในระดับปานกลาง ในด้านความสามารถในการเป็นผู้นำ พบว่าบัณฑิตปีการศึกษา 2541 มีความสามารถในการเป็นผู้นำในระดับดี ส่วนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2542 มีความสามารถเป็นผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบผล

การปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2541 และ 2542 พบว่าความสามารถในการเป็นผู้นำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความสามารถด้านอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างกัน

ผลของการศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิต พบว่าบัณฑิตทั้ง 2 รุ่น มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับลักษณะงานที่ตรงกับความรู้ความสามารถ สภาพแวดล้อม เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน ความมีอิสระในการทำงาน การปฏิบัติงานร่วมกับผู้บังคับบัญชา การปฏิบัติงานร่วมกับผู้ร่วมงาน และมีโอกาสในการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับดี ส่วนความพึงพอใจเกี่ยวกับโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ความเหมาะสมของค่าตอบแทนกับงานที่ได้รับมอบหมาย สวัสดิการที่ได้รับและความมั่นคงในงาน พบว่ามีความพึงพอใจในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2541 และ 2542 พบว่าความเหมาะสมของค่าตอบแทนกับงานที่ได้รับมอบหมายและสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงาน เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานและโอกาสในการพัฒนาตนเองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, .01 และ .001 ตามลำดับ

ผลของการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานกับผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตทั้ง 2 รุ่น พบว่าความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการปฏิบัติงานทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยพบว่าความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลของบัณฑิตมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากที่สุด

คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้มีการศึกษาเพื่อติดตามผลบัณฑิตอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยเก็บข้อมูลทั้งจากบัณฑิต ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ในส่วนของการจัดการศึกษา ควรมีการฝึกประสบการณ์การปฏิบัติการพยาบาลเพิ่มขึ้น เพื่อเสริมทักษะการปฏิบัติการพยาบาลโดยอาจจัดให้มีการฝึกปฏิบัติในสาขาการพยาบาลที่นักศึกษาสนใจก่อนสำเร็จการศึกษา สำหรับหน่วยงานที่บัณฑิตสังกัดอยู่ ควรเสริมสร้างความพึงพอใจในงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพิจารณาสวัสดิการที่ควรได้รับอย่างเหมาะสม